

**TWAALFDE NACHT, TWÄELVDE  
NAACH, 12th NIGHT –**

DRIEKONINGSNACHT; DRIEKÖNNINGSNAACH;  
EPIPHANY (Alternativtitel)

auf Niederländisch, synoptisch Platt in kleineren  
Schrift-Typen und English

Freie Reimformkürzungen nach William Shake-  
speare durch: Kurt-Wilhelm Laufs, (e-KFA)

**DRAMATIS PERSONAE:**

(Urs.): de Heer Ursinus/Ursin/Ursijn;

(Seb.): Sebastiaan;

(Ant.): Toon/Töön, Antoon;

(Andr.): Andries/Drees/Drüüs;

(Cap./Malvolio): Rikkes/ Drikkes;

Kappes;

(Oli.): Vrouwe Olivia/Olijf;

(Vio.): Viool/Viola, (Cesario);

(Mar.): Marie, Marijke, Ria,

statisten

**DECORS:**

I. en II. acte binnen Olijfs huize,

III. acte in tuin of park

**ACTE I**

(binnen Olivias huize)

(en 'et huus van Olivia)

(Binnen: Toon en Drees op stoelen naast  
kleine bijzet-tafeltjes).

(Ant.): Als jongetje klein aan mijn  
moeders borst, het hooi vloog, met regen  
en wind, toen had ik al heel vroeg de  
dorst, want de regen, hij regenet elke  
dag.

As Jöngsken klein aan de Moderboorsch', 'öt Heu  
vloag bäi Regen un Wend, duu had ek al gants  
vruu den Doorsch', vüür dä Regen, dä regent well  
melken Daag.

(Andr.): Elke dag.

Melken Daag.

(Ant.): Ik was van mijn kinderschoen net  
af, het hooi vloog, met regen en wind, zij  
sloten voor mijn hun huizen af, want de  
regen hij regent elke dag.

Un duun ek vertreeden de Kenderschuu, 'öt Heu  
vloag bäi Regen un Wend, duun miek men vüür  
mech wel de Hüüser tuu, vüür dä Regen, dä  
regent well jedden Daag.

(Andr.): Elke dag.

Jedden Daag.

(Ant.): En als het eens een meid moet  
zijn, het hooi vliegt, met regen en wind,  
dan moet ze wel aan de Rijn geboren  
zijn, want de regen, hij regenet elke dag.

Un as 'öt dan wel een Mäid müös siin, 'et Hooi  
vliegt, bäi Regen un Wend, da müös se am Rhiin  
wel gebooren siin, vüür dä Regen dä regent well  
jedden Daag.

(Andr.): Elke dag.

Mennigen Daag.

(Ant.): En als de wijn mijn steeg tot de  
kop, het hooi vloog, met regen en wind,  
toen had ik gesopen de grote kop, want  
de regen hij regenet elke dag.

Un as dä Wiin steekt mech wel en de Kopp, 'öt  
Heu vloag bäi Regen un Wend, duu had ek  
leeggesoopen dän grooten Kop, vüür dä Regen  
dä regent well jedden Daag.

(Andr.): Elke dag.

Elk melken Daag.

(Ant. & Andr.): En is hij leeg, mijn kruik,  
(heb ik een dikke buik), bring mijn een  
nieuwe gelijk, bring op nieuw wijn! Geluk  
is een mooie gast, als jij vertrouwd hem  
vast. Ook Bacchus dronk, ook Bacchus  
dronk.

Un ös min Kop dan leeg, gövv mech een niue  
Vläesch, breng mech dä Schlokk! Glöck ös een  
schööne Gast, däm Dou vertrouèd häst. Bacchus  
dronk ok, ja Bacchus dronk ok.

(Afgang: Andr.).

(Binnen: Mar.)

(Mar.): Toon, houd op met deze bezopene rumoer! En volg Madame haar regels met humor! En zegt die zuiperd Drees dat ook, die U heeft mede gebracht, en die naar onze Dame tracht! Steds is hij bezopen, die domme verkwister, die gek! Zo zeggen de lui.

Töön, hühr op möt dat besopene Spe(c)ttakel! Volg os Madame, maak ken Debakel! Un segg vüür dä Suupsakk Drees dat ok, den Ge höbt möt gebrauch´ un den noar osse Dame traach´! Steds ös he besopene, desen Beddeseiker! Dä Fulk! So seggen de Lüü.

(Ant.): Wie zijn die eerrovers en schurken, vervloekt? Wij drinken op mijn nicht haar gezondheid een slok! Lafaards en schrikkers, opgedondert! Ge bek dicht, meid, (er in: Andries), Drees komt er om de hoek!

Wen siin dis Diffamiirersch un Schurken? Driet! We drinken op Madame ´orre Gesundheit. Prost! Laferts un Bangböks, af getsischt! Still, still, Mäid, den Dries kömmt aan den Döösch!

(Andr.): Toon, valt het ook mée? Dag ook, Mejuffee(ks)! Aardige muis, lekker stuk van het huis!

Wat ös möt Dech, Töön? Dagestiid ok, Jüffe(ége)rken! Lief Müüske, bäès(de) Stükk van ´öt Hüüske!

(Ant.): Beste Toon!

Bäèsde Töön!

(Mar.): Houd in!

Hühr op!

(Ant.): Er bij, Drees, nader!

Er aan, Drees, er aan!

(Andr.): Mejuffee(ks) Nader!

Jüffe(ége)rken Eraan!

(Mar.): Marie...

Marie...

(Andr.): Ik vrij jou, Marinade!

Ek vrei Dech, Mariéranne!

(Ant.): Fout verstaan, beste Andries! Nader er bij is een advies!

Verkeerd verstaan, bäèsden Drüüs! Er aan (erann) goan ös dat, wat Dou düüst!

(Andr.): Maar niet met U er bij, Antoon! Mejuffee(ks) Foutverstaan, Marie, Marie! en dat is fijn.

Hoe dans je de galliarde, geef een sijn (signe)!

Niet en Ou Bäisiin heer Tünn!  
Kopp voll Rosiin: Jüffe(ége) Marien.  
Se well ´öm nit, den Heer Ursin.  
Danst Ge de Galliarde? Loat eens sien!

(Andr.): Betaald U later! Ik dans: met haar naar kerk net als een kater.

Betalen moar later! Ek dans: möt ´ör noar de Kerk as een Kater.

(Ant.): Er bij, Andrees, er bij! Herken je deze grap? Nog wakker naar middernacht is vroeg, niet waar? En wakker voor middernacht is laat. Het is in der daad!

Er aan, Drees, er aan! Denk´ eens öwwer de Moan(d)! Op noar Meddernaach´ ös ´öt Merges vruu(g). Kiek moar! Un vüürher wakker dat ös laat´s Oawwes. Nä (vα)? Kiek moar!

(Andr.): Neen, ik weet van niets. Maar ik weet wel, dat laat, laat is laat, als de ervaring ons dit toont.

Nee, weet ek neks van. Äwwel ek weet, laat ös laat un laat laat, ok vüür de Appelstaart (Aape-Staert).

(Ant.): Fout, Ge conclusie! Niets dan illusie! Naar middernacht is vroeg. Ik haat van een leege kroeg. Wees aardig, Marie, bring ons op nieuw! Drank en wijn, Marie!

Nee, verkeerd gedacht! Gar nit öwwerlaach´! Vruu ös noar Meddernaach´! Een leege Vlæsches täegen de Kraag! Sin lief, Marie. Breng volle Vlæschen! Wiin, lekker Mäidschen!

(Andr.): Wij zingen nog tegelijk en wachten op de kruiik.

We höbben nog nit genug un singen vüür de Kruug!.

(Ant., Andr.): Als jongetje klein aan mijn moeders borst...

As Jöngsken klein aan de Moderboorsch...  
(En Babylon woont eenne Man, dä löppt de Vreukes achteraan...)

(Er in: Mar.).

(Mar.): Stop met die katte-herrie! Geloof maar niet, dat Drikkes bier zou bringen, hier. Stilte! Stop met die roemeur! Meteen still wezen! Rikkes komt er aan!

Ophüür(e)n möt dä Kattejammer! Glööwen nit, den Kappes küöm möt Bier! Röösteg! Stopp möt den Lawei! Bedeen still siin! Kappes kömmt d'er aan!

(Ant. & Andr.): Mooie Twaalfde Nacht...

O, Epiphanie...

(Andr.): Het is vroeg en januari!

´ot ös vruu´, dä Jannewa!

(Mar.): Stilte, stilte, hij komt er aan!

Stell, stell, röösteg, häi kömp (kömmt) er aan!

(Er in: Drikkes).

(Cap.): Gesang en manieren als ketellappers. Bezopen klootzakken met die herrie!

Van Manölles as Labbes(se) möt (een) Bläarschnuut! Suupsäkk siid Ge möt all dä Spe(k)takel (Lawäi)!

(Ant.): Schij(t) uit, Drikkes! Wegwezen!  
(Afgang: Cap.).

Tsich af, Kappes! Vo(or)t möt Dech!

(Andr. & Ant.): Schij uit, Rikkes!  
Wegwezen!

Tsich af, Kappes! Vo(r)t möt Dech!

(Ant.): Marie, bring ons nog een vles wijn!

Marie, breng nog een Vlääschke Wiin!

(Andr.): Marie, bring ons nog een vles wijn!

Marie, breng nog(ch) een Schläuchske Wiin!

(Mar.): Heeren, (weest aardig, en) gaat naar bed!

Heeren, siid nett, un goat Ge noar Bed!

(Ant.): Maar vroeg is het, totaal niet laat. Vertell over Drikkes, van zijn baard!

Moar vruu(g) ös ´et un gar nit laat. Vertell, wat Dech aan Kappes bat (öwwer Drikkes sinnen Baard)!

(Mar.): Er is niets, wat met Rikkes baat. Hij speelt altijd de vader-staat. Dat krijgt hij terug, zo dat hij zat!

´et gövv´ neks, wat möt Kappes bat. Hij weet ömmer van alles wat. Dat krijgt he wiè(de)r, ek maak ´öm naat, (danös häi ´ot satt).

(Ant.): Hoe doe je dat op jou manier?

Wat düüst De doardraan, dat dat klappt?

(Mar.): Ik gaa Drikkes laten meenen, dat Olivia verlief was op zijn beenen. Nu gaat naar bed en droomt van deze grap! Wel te rusten, vrienden!

Ek maak Kappes meene(n), dat Olivia verlief wüer op sin Beene(n). Nou goan(n) noar Bed un drööm(m) schön(n) van dä Quatsch! G´naach´, bäesde Lüü!

(Mar.): A.B.N. gezegt: een schattige meid!

Een lekker Mädsche säid män op Platt!

(Ant.): Het is te laat naar bed te gaan, wij laten onze drank niet staan.

´ot ös de laat vüür noar bed de goan, we loate(n) osse(ren) Schnapps nit stoan.

## ACTE II

(binnen Olivias huize)  
(en 'öt Huus van Olivia)

(Viola, verkleedt als Heer Césarío met dienstboden omheen aan het entréé, Cap.-Rikkés).

(Cap.): Stop, Mijnheer, zegt mijn eerst Uw naam! Stop het eerst, jonge man!

Stopp, Mössjööh! Seg mech eersch' de Naam. Vüürlööpeg stopp, Männeken!

(Vio.): Ik kom van Ursin en heet Cesarioe. Ik vertell aan Ursin van Uw gedoe. Dus, laat mijn naar Uw dame binne(n). Madame is aan Ursin koeziene.

Ek heet Cesario un komm van Ursin. Ik seg 'öt 'öm, as Dou mech nit lött(s) (e)r-in. Nou maak keen Gedöns un loat mech er-in. Ou Dame ös van Ursin een Cousine.

(Cap.): Wacht U hier! Het is vrijwel laat.

Waach' äewes hier! Den Tiid ös laat.

(Vio.): Moge de Heere U oud maken, vlug! En bij U dwaasheid een zuster op je rug!

Dat De bedeen steenald wörsch', bäi Godd. Un vüür Din Dollheid nog Sööstersch un Spott!

(Cap. vindt Olivia achter een windscherm op een „sofa“).

(Cap.): Mevrouw Olivia, een jonge man aan de poort. En hij weigert te gaan voort, voor dat hij niet hoort Uw woord. Mooi van gelaat met dienaars heeft hij veel praats.

(Kappes vendt Oli. achter een paravent op een Chaiselongue/Schäselong).

Madame Olivia, een Schnöbelken ös doar. Aan de Dүүr stoat häi un he well nit goan, vüür dat Ge möt 'öm proat. Een schööne Kiebige möt Diinersch d'r-öm er-öm.

(Oli.): Gaa onmiddelijk naar de poort. Komt hij van Ursin, dan stuur hem voort!

(Cap.-Rikkés gaat naar Vio.-Césarío bij het portaal. Te binnen: bezopen Ant. gaat

bij Oli., staande). Vedder, bedronken van jenever! En de avond nog niet laat! Wie is hij aan ons portaal?

Goan bedeen doar noar de Poort, ös he van Ursin, dan schekk 'öm vo(or)t! (Kappes goat noar Vio. aan de Dүүr. Er-in: besopenen Ant. stellt sech bäi Oli., ok stoand). Vedder, drietvull Schnapps gesoapen! Den Oawwend nog nit laat vanowwend! Wen ös dat aan de Poort?

(Ant., hij boert): Jonge jong, jenever. Gin-gin-gin-gin Gentleman. (Ant. gaat op de sofa liggen en snurken)

(Ant. aan 't Bökken): Jongen, jongen Dobbelden. Gin-gin-gin-gin Gentleman. (Ant. leidt sech op de Schäselong schnörken).

(Rikkés terug).

(Cap.): Hij komt er van Ursin, die jonge man. Hij blijft er staan en wil d'r aan. Die groene dwarsdrijver maakt mijn denken, hij deed zijn moeders melk nog drinken.

(Kappes terug/t'rok).

He kömp van Ursin, dä Votlakai. Stoat aan de poort un blivv' doar-bäi. Dä grööne Kiebig lött mech denken, dat he nog Mam 'ör Melk däi(d) drenken.

(Oli.): Gaa en haal Marijke, voor dat hij mijn bereike! (Af: Cap., in: Mar.).

Ruup Marie röösteg un breng 'öm dan bäi mech! (Af: Kappes, in: Mar.).

Werp mijn vlug het sluijer over, voor ik naar Ursins zinnen luister!

Werp mech vlott den Schlaaiër öwwer, vüür dat ek mech dä Quatsch aanhüür!

(In: Vio.).

(Vio.): Uwe uiterste schoonheid, bijzonder en onvergelykelyk! Toen ik U gezien nog nooit, zijd U de Vrouwe des huizes, ooit?

O, allerfiinschde Schöönheid, besondersch, nit de vergliiken! Vüür ek Ou nie soag vüürher, siid Ge van dit Huus de Heer?

(Oli.): Ja, die ben ik zonder vraag, wees niet kwaadt! En verontschuldigt mijn vedder, hij boert in der daad!

Ja, bön ek, oane Arrogants, un siid nit rööseg!  
Minnen Vedder siid nit kwoad, he bökk al eens  
beseg (busy).

**(Ant.):** Beu.

Bö.

**(Vio.):** Ik zal U roemen door de Heer, en  
legt U wel U sluier néer!

Ek sall Ou rüöme(n) van min Heer un leggen well  
Ou Schlaaier her.

**(Oli.):** Ter zake! Ik vergeef U het  
flikflooiën! Ook als U, zo gehoord, was  
pittig aan mijn poort. *(Oli. verwijdert haar  
sluier).*

Botter bái dā Veesch! Un dā Schmuus wel loat!  
Ek weet al, Dou wuorsch´ rööseg en de Gaat! *(Oli.  
trekkt ´orren Schlaaier uut).*

**(Ant.):** Beu...

Bö...

**(Vio.):** O, Gij mooiste aller Vrouwen, mijn  
Heer Ursin wil met U trouwen.

O, Ge schöönsde van de Vrouèn, min Baas Ursin  
well möt Ou trouèn.

**(Oli.):** Ursin is een geploide halskraag  
en of hij van mijn houdt dat is heel vaag.  
Wees weg, verdwijnt meteen! Vlug naar  
de hel met hem omlaag!

Ursin ös eennen kruusen Kraag(en), of he mech  
werkeleg mag, dat ös een Vraag(en)! Komm op,  
goan(n) weg! Op Weg möt Ursin naar dā  
Hölleknääch´!

**(Mar.):** En of deze geploide halskraag  
wel van haar houdt is nog de vraag!  
Donder op, schij(t) uit! Vlug flikker uit ons  
huis er uit!

Un of desen witten Kraag Madame wel mag ös  
nog de Vraag! Tsisch af, verk(g)römmel Dech!  
Maak, dat De vo(or)tkömps, weg!

**(Ant.):** Beu...

Beu...

**(Vio.):** Ge oude trut, vaarwel naar tiut! Gij  
zijd een afgrijzelijke kut! *(Af, Vio., er in  
Cap.).*

Ge alde Schruut, bliff Ge moar domm! Ge siid een  
viese olle Prum(m). *(Af, Vio., in Cap.).*

**(Oli.):** O, ik raak zo verliefd op Cesaar!  
*(Oli. aan Cap.).* Vlug, vlug, Rikkés, loop  
hem naar! Bestel hem voor morgen als  
morgenaar! *(Af, Cap.).* Hij raakt mijn hart  
in diepe bron, waarom? Ik weet niet.  
Lotgeval aantoon jou kracht! O, was hij  
hier, hij was welkom! Besloten alreeds  
door de macht.

Ek bön so verliefd op Cesario! *(Oli. aan Kappes).*  
Schnell, Kappes, loop ´öm achter naar! Bestel  
´öm vüür mergen aan osse(re) Poort! *(Af, Cap.).*  
He düüt min Haerts wel rüören stäerk. ´öt  
Scheksaal-Loot lött sien sin Werk. O, had he  
mech maar nit verloaten, de poaten beschloaten  
ös de poaten!

## ACTE III

(binnen tuin of park)  
(en Gaat of Boosch)

*(Marie, Antoon en Andrees verstoppen  
zich achter een tuinhaag. Capus komt  
binnen, pakt een brief van de grond en he  
spreekt tijdens het lezen).*

*[Marie, Töön un Drees verstoppen sech achter  
een Gaardehek. Kappes kömp er-in un grijppt  
sech een Brief van de Bo(d)èm op un spreek´ möt  
´öt Lääsen].*

**(Cap.):** Gejokt, ik gelukkige Rikkés! Olivia  
naar kerk met Drikkes! Als Marie zo zegt  
van onse Vrouwe, zij wil naar kerk gaan,  
met mijn trouwen. Haar lief gaat door mijn  
maag, o, Rikkés met geploide kraag!

O, Kappes ös keen Labbes, wat een Vreud! Ek  
hüür van de Kerk al ´et Geläut! As Marie säid van  
osse Vrou, se well wel dat ek möt ´ör trou. ´ör(re)  
Lief goat duur min(nen) Maagen, ek goan (sall)  
een(nen) witte(n) Kraagen draagen!

**(Mar.):** En nu stilte en geen vraag!

Röösteg nou, un gar keen Vraag!



(Andr.): We hebben de haring aan de haak!

We höbben den Veesch wel aan de Hoak.

(Mar.): Rikkes is gans gek van liefde, bezopen door mijn gekke brief, hij.

Dä Rikkes ös gants gek van Lief, besoapen van min(nen) Lievesbrief.

(Ant.): Net een bedronken hoen, die gekke kalkoen!

So as een Schruut ös d'rop, noar een Vlääsch Dobbelden en d'r Kopp.

(In: Oli.).

(Oli.): Naar bed, Rikkes, Ge bent nat (zat)!

Kappes, noar Bed, Dou böst drietvoll!

(Cap.): Met U naar bed, nu, in der daad!

Möt Dech noar Bed, ja dat ös doll!

(Oli.): Hemel, is die mens wel gek! Naar bed met mijn? Achter het hek! Bezopen, dienaar, is niet mooi! Vlug steekt Rikkes in de kooi! *(Dienaaren komen binnen en brengen Cap. in een voliëre naar buiten. Af.: domestiëken/omme stukken, Cap., Oli.)*

Hemmel, ös dä Käerl nog vresch? Bâi mech in Bed möt (so'n) schmeer(e)ge Wääsch?

Besoapen, Knääch', wat ös möt Ou? Schluuten de(n) Drikkes en de Vogelskou! *[Dienstboden kommen er-in un hoalen Kappes en een Vogelskou/Narrenkäfig af. Af: Domeschti(ü)kken, Cap., Oli.]*

(Mar.): Zeker houdt ze van Cesaar, van Ursin de dienaar!

Seker mag se Cesar bääter, Ursino sinne(n) Bääterweeter.

(Andr.): Ik dag hem uit! Slag op zijn huid!

Ek provoecer, verbims den Heer!

(Ant.): Beu...

Bö...

*(Terug te binnen: Oli. met Vio., nog steeds achter de haag: Mar., Ant. en Andr.)*

(Oli.): O, Cesario, wees er geen hart van steen! Nog langer wil ik niet alleen. Ik wil jou, Cesaar, (en) niet jou baas! Bezit mijn [en ook die palace (paleis)] huis met al die kaas! Hélas, wat salt Gij mijn uitdagen, en wat hebt U nog voor vraagen?

O, Cesar, sinn keen Häerts van Steen. Nog länger well ek nit alleen, Dech well ek Cesar, un nit Din(nen) Baas! Besitt mech un ok den Palaas'. Doch wat wel duut Ge van mech wönsche', möt Ouën (Ühren) Ursin eet ek keen Böönsche!

(Vio.): O, liefrijke Dame, U. Ik wil U vrouwe van Ursi(n)! Mijn Heer is best en meer, mijn meester en mijn heer. *(Af. Oli.)*

O, Ge, min lekker Vräuken! Ek well Ge vüür Ursineken! *(Af. Oli.)*

(Ant.): Beu...

Beu...

*(Ant. springt er bij van achter de haag).*

(Ant.): Stop, en verweert Gij hart en rijmpjes van Uw smart! Uw boze vijand zit achter Ge aan!

*(Ant. löppt er tuu van aachter de Hek).*

Stopp, verdeedeg Dinne(n) Lief! Un van Din Reimerei den Mief! Din Veindt den kömp gerad so als een Dief.

(Vio.): Dan gaa ik terug naar huis op aan! Zelfs zou het ook niet regenen, dan. *(Vio. loopt weg).*

Dan goan ek t'rök noar Huus op aan! Min(nen) Beus van Stoff ös keen(nen) Maan. *(Vio. löppt d'r van).*

(Andr.): Een lafaard, hij, ik houd hem op. Kom terug, Ge krijgt iets op Ge kop!

Een Lafert, 'öm loat ek nit duur. Häi kreigt van mech jet op sin Muur!

(In: Seb., tweelingsbroeder van Vio.).  
(Andr.): Kijk, daar is hij weer terug! Nooit was regen ooit van spug.

(In: Seb., Twellingsbruuër van Vio.).  
Kiek, doar kömpt häi wèer terug. 'öt gövv' keen(nen) Regen önder de Brük.

(Ant.): Hak hem, tref hem, häi ös slim!

Hakk 'öm, treff 'öm, häi ös schläemm!

(Andr.): Kom! Kom, kom, Cesario!

Komm nou, komm, Cesario!

(Seb.): Ik ben Sebastiano!

Ek bön Sebastiano!

(Ant.): Lul niet, Gij, Cesario! Lafaard van Ursinio!

Quaak nit, Dou, Cesario! Proatvott van Ursinio!

(Seb.): Wat zegt U daar, zo onverbloemt?

Wat säist De doar, so onverblömp?

(Andr. hakt met zijn floret): Die is voor U, en die, verdommt!

Verdommt, kiek maar wat gets kömp!

(Seb. hakt terug): Het klinkt naar strijd. Dan zijn wij kwijt.

'öt klenk naar Striit: dan siin we quiit!

(In: Oli.): Vedder, onderlaat het net, ik wil Ge hier niet ziek in bed! (Af: Ant., Andr. en Mar., wegloopende). O, beste Cesario! Leeft U nog naar dit foeriozo? Ik wens jou wel, kom binnen mijn huisje. Trouw met mijn, ik ben jou muisje (meisje)!

Vedder, loat 'öt gewäerden. Goan vo(or)t möt so 'n Gebärden! (Af: Ant., Andr. un Mar. lopen d'r van). O, lieven Cesario, leefst Dou nog naar dese Wuud? Kom naar min Huus (en minne Buud)! Ek bön Dech guud. Trouw möt mech, ek sörg vüür Dech!

(Seb.): Welk aanbod, en wat maakt het vloeien van een stroom? Zou ik wel gek zijn of was dit een droom? Was het een

droom, dan laat mijn verder dromen! Madame, beheerst mijn, als een aapje op de boomen! (Af: Oli.). Een zeker iets en leut toont van haar galm. Was het wel gekheid of zit ik bij een palm?

Ek stell mech vüür, wat mäk' 'et Vlieten van de Strööm. Of bön ek gek un kömp dit van min Drööm? Woar dat een Droom, maak mech nog meer so 'n Drööm! Beheersch' mech, as de Sonn de Bööm! (Af: Oli.). Mäkt 'öt de Loff, 'et Sönneken, dat schinnt? Of ös 'öt Gekheid, dat se mech beminnt? Wat kömmt nou, wat d'r-noar begint?

(Terug: Oli. met een priester).

(Oli.): Blamer mijn haast niet en gaa mee! Jou trouw-éed aan die dominé! Vlug, vlug, wel mijn genoot, neem roode wijn, gezouten brood! (Ceremonie). Dominé zeg, dat god was groot (rood, rot)!

(Oli.): Blameer min lil nit un goan möt! Dinnen Treu vüür mech schwöör den Paschduor! Min(nen) Vrüünd maak schnell vüür-aan, dan böst Dou nämleg minnen Man! (Tseremonii). Nou Vader leid os ossere Wege dan!

(Seb.): En altijd zonder twijfel (zal trouw ik blijven) blijf ik (ge)trouw(e)! Ik blijf Uw man en U mijn vrouwe. (Gij wordt mijn vrouw naast andere wijven). (Af: Seb.).

Un altijd oane Twiiwel well treu ek bliiwen. Dou wörsch' min Vrou naar andere Wiiwen. (Af: Seb.).

(Oli.): De hemel vol van zonneshijn, dat nieman merkt die lief van mijn! (Af: Seb.; In: Ursin en gevolge; Vio.).

Wat wilt U, Heer? Wat U niet heeft en niet verkrijgt: dat is beseft!

O, dat de Sonn nog lang so schinnt und niemes merkt, dat we beminnt! (Af: Seb.; In: Ursin, Gevolge, Vio.).

Wat wellst Dou, alden Schäker? Wat Dou nit häst un ok nit kri(g)st un dat ös seker!

(Urs.): Gij zijdt mijn wens!

Ou selfs well ek!

(Oli.): Gij naast Ursin, Cesario? Uw eed van trouwe dan, hoezo?

Dou möt Ursin, Cesario? Din Schwüür van Treue dan, wieso?

(Vio.): Welk eed van trouw, Madame, hoezo?

Welke Treueschwüür, Madame, wieso?

(Oli.): Cesario, mijn niet blameer, dat U bent met Ursin alweer!

Dou düüst mech hier blameere´ un möt de Ursino ammöseere´!

(Vio.): Madame, Madame, dit is niet juist!

Madame, Madame, dat ös nit woa(h)r!

(Oli.): Dat die bedrog met mijn gebeurt. Mijn man, blijf weg uit Ursins buurt!

Dou krii(g)st ´öt möt een Stek van Roo(h)r! Bedrüüger, kom den Ursin nit de noar!

(Vio.): Madame, Madame, dit is niet juist!

Madame, Madame, dat ös nit woar!

(Oli.): Met hem heb ik een verdrag van trouw, Ursinio, toch wel niet met jou! (Oli. aan domestiek): Gaa naar die pastoor vlug rennen, de huwelijks-acte te herkennen! (Af: domestiek).

Möt ´öm bön ek getroud, Ursin, nou loat mech bluos min Männeken! (Oli. aan Dommeschük): Hoal mech vlott nou den Paschduor, häi säid Ou osse brulf en´t Uo(h)r! (Af: Domm.).

(Vio.): Madame, Madame, dit is niet juist!

Madame, Madame, dat ös nit woar!

(Oli.): Bedrieger, jou, wij zijn getrouwd!

Schurk, wat böst Dou nog aan´t luuren? Pas op, Dou kriist jet achter Din(ne) Uoren!

(Urs.): Wat, Cesario is Uw man? Gij steenenborstige tyrann! Het lam, waarvan ik houd, ik opper. Een kwaad raven-hart, maakt in die (mooie) duif gemopper.

Woa(h)r? Cesario ös Ouè Man? Dou ald Oas van een Tyrann! Ik geef ´öt Lamm, wat ik so lief. Een Àè(l)ster-Häerts, so als een Dief!

(Terug: bediende met pastoor).

(Oli.): Deze pastoor laat Uw weten, wij zijn gehuwd op ons Geweeten.

Dese Paschduor lött Ou weten, we siin getroud op os Geweeten!

(Urs.): Afschuwelijk bedrog, de kerk, de is geen kroeg! Gaa weg, zeg ik, en neem Uw beenen. Beter is, Gij gaat naar Weenen!

Ba, wat een viese Bedrug! De Kerk ös seker keennen Kruug! Goan vo(or)t, Seikert, näèm Din Been´, loop wit voort, gants van alleen!

(Vio.): Mijnheer, ik protesteer!

Min(nen) Heer, ek protesteer!

(Oli.): Leugen in Uw borst. Gij zweert als had Ge Dorst. Hoe man, dat Ge bang bent, nou (jou), niets afweeten wilt van trouw?

Löögen en Din Boorsch´. Dou schwüörsch´ öwwer Dinnen Doorsch´. Woaröm, dat Dou Änx häst nou, un neks weten wellst van Trou?

(In: Andrees met blessures).

(Andr.): Vlug, snel, een dokter voor mijn! En voor Antoon dan ook nog één! Wij dachten, die lafaard te hakken, en kregen zelfs iets op onze jakken. Jammer, voor ons ongezond, dat hij d´r niet laag aan de grond.

Hoal vlott, eennen Dokter vüür mech! Un ok eennen vüür Töön op den Weg! We daachten (doughten), den Lafert de hakken un kregen zelfs jet op de Jakken. Jammersch, vüür os nit gezond, dat loag aan desen dommen Hond.

(Vio.): Uwe blessures zijn niet door mijn. U zelfs gaaf wel tot aangrijp het sijn (signe). U was, wie ´t eerst trok, smerige brok!

Van mech siin se nit, Ouè Wonden! Selfs höb Ge den Aangripp begonnen. Dou woarsch´ den iërschden, den trokk, schmäärege Brokk (Aarschloak)!

(In: Toon, gesteund door een clown).



(Ant.): Hebt Gij een bloedende hanekam?  
Dan let op! Door Cesario is de wonde kop!

(In: Töön, geleidt van een Clown).  
Höbt Ge een bludenden Haanen-kamm? Dan pas op! Van Cesario ös dä wonde Kopp!

(Andr.): En als die Toon niet was bezopen, had die lafaard niets te hopen!

Un as den Töön nit wüer besoopen, dan häi(d) dä Lafert neks de hopen!

(Urs.): Beter goede vijande(n) dan slechte vriende(n). Willi's opéra komt langzaam tot het einde.

Bäeter een guude Veindt dan eennen schläechden Vrüünd. Wellms (Wellem sin) Öperken kömmt täegen End.

(Ant.aan clowns): Haalt die dokter, vieze halonken!

Hoalen dä Dokter, viese Halonken!

(Andr.): Die dokter is wel ook bedronken!

Den Dokter ös wel ok bedronken!

(Ant.): Neen, dit is niet zo van belang.  
Die rakker zit toch altijd aan de drank.

Dat ös seker nit so weechteg. Wennier häi süppt, dan süppt häi reechteg!

(Oli. aan dienaren): Helpt de dronkaards te verbinden!

Hölpen dis Suupsäkk de verbenden!

(In: Seb.).

(Seb.): Sorrie, ik had Uwe vedder geslaan!

Düüt mech leed (Jammersch), ek had dis Veddersch verwondt.

(Urs.): Één gelaat, een stem, een uiterlijk!  
Twee Cesarios, wonderbaarlijk!

Een Geseech', een Stemm, een Optrekk! Twee Cesarios, wat wondergek!

(Seb. aan Vio.): Jij daar? En hier ik? Net èen appel in twee stuk!

Dou doar un hier ek? As eennen Appel en twee Stükk?

(Oli.): Wonderbaarlijk, wonderlijk!

Wat wonderleg, wat wondergek!

(Vio.): Wat wonderlijk!

Wat wonderleg!

(Oli. & Vio.): Wonderbaarlijk!

Wat komisch!

(Seb.): Ben ik wakker of aan't droomen?  
Is mijn verdronken zus(ter) t(e)rug gekomen? Ik ben Sebastiano, zij heet Viola!

Bön ek wakker of ös 'öt gedrööm't? Ös dit min verdonken sööster, die hier kömmt? Ek bön Sebastiano un se heet Viola!

(Ant.): Beu.

Bö.

(Vio.): Ik ben jou zuster Viola! Geen droom, ha-ha-ha! Niet verdronken! Geen spook, ha-ha-ha! Geredt, wij twee, ha!

Ek ben Din Sööster Viola! Keen Drööm, ha-ha-ha! Nit verdronken, ha-ha-ha! Keen Spöök, ha-ha-ha! Gerettet we twee!

(Seb.): Tweelingszus(ter), Viola! Geen droom, ha-ha-ha! Niet verdronken! Geen spook, ha-ha-ha! Ik trouwde met Olivia!

Twellingssööster, Viola! Keen Drööm, ha-ha-ha! Nit verdronken! Keen Spöök, ha-ha-ha! Ek troude möt Olivia!

(Urs.): Op de redding! Op de kapitein!  
Mooie Viola, word de vrouwe mijn! Viola kom en trouw met mijn!

Op de Rettung! Op dä Kappetään! Viola kom un trou möt mech! Viola kom un trou möt mech!

(Vio.): Ja, Heer, ik wil, het zal zo zijn! Laat aan Olivia de broer van mijn!

Ek well, Heer, ja ek well Dech! Un loat aan Olivia den Bruuër van mech!

(Andr.): Wonderbaarlijk, deze Twaalfde Nacht! Geluk en leut voor het gezin! Ik laat mijn paard de galliard dansen, ik gaa ergends anders, waar ik heb meer kansen. Geef Toon Maria maar ter trouw!

Wondergek dis Aapenpan, wodergek dis Epifaan! Twäèlvde Naach´ danst hier min Päèrd un dan goan ek örges her, woar min Chansen bäèter wäèrd: Gövv´Töön Maria moar als Vrou!

(Mar.): Ja, Heere, ja Heere, ja, ja!

Ja Mössjööh, Jajajajaja...

(Oli.): En laat Heer Drikkes uit de kooie!  
(Rikkès wordt er met de volièrè gebracht en vrij gelaten. Alle dansen.)

Un loat den Drikkes uut de Kou!

(Ant., later choeur): Veel tijd is vergaan dat de wereld al bestaat en nog steds met wind en regen. Maar dit is nu al, voor te spelen te laat, en altijd laat Uw wensen: prettige (12de) Nacht!...

Vööl Tiid ös voorbäi, dat de Wäèrld begonn un nog steds möt Wend un Regen. Äwwel dit ös nou all, vüür ´öt Speele´ de laat, un altiit loat Ou wönsche´ guuè Twäèlwde Naach´!...

## TWELFTH NIGHT after William Shakespeare (EPIPHANY)

rhymed & shortened by K.-W. Laufs

### DRAMATIS PERSONAE:

(Urs.): Lord Ursin

(Seb.): Sebastiano, twin-brother to Vio.

(Tob.): Toby, cousin to Oli.

(Andr.): Andrew

(Wilb./Malv.): Wilberto

(Oli.): Lady Olivia

(Vio.): Viola, disguised as Cesario

(Mar.): Mary, maid to Oli.

Priest, servant, some comparses

## ACT I

### inside Olivia´s house

(Inside: Tob. & Andr. on chairs at a table or at little tables).

(Tob.): The Twelfth Night is young and a little tiny boy, with hey, ho, the wind and the rain, a tankard full was but a toy, for the rain it raineth every day.

(Andr.): Every day.

(Tob.): When I was young and a little tiny boy, with hey, ho, the wind and the rain, a foolish thing was but a toy, for the rain it raineth every day.

(Andr.): Every day.

(Tob.): But when I came to men´s estate with hey, ho, the wind and the rain; ´gainst knaves and thieves men shut their gates. For the rain it raineth every day.

(Andr.): Every day.

(Tob.): But when I came, alas, to a wife, with hey, ho, the wind and the rain, with toss-pots still had drunken heads, for the rain it raineth every day.

(Andr.): Every day.

(Tob. & Andr.): And is the tankard drunk, fetch me another cup, fill me the skin. Luck is a sometimes guest, whom you won't trust at least. Yes, Bacchus drank, yes Bacchus drank.

(Mar.): Sir Toby stop that drunken noise of yours! And follow the rules of our lady's course! And tell that crony Andrew, whom you brought with you, your niece my lady to woo: he's a drunken fool and a prodigal, a quarreling mad tool as people tell.

(Tob.): Who are those substractors and scoundrals by hell? We just drink together to my niece's health. Took cowards and coystrels in the coach! Shut up, girl, and look: Sir Andrew's approach!

(Andr.): How now, Sir Toby? And you, bless you girl! Bless thee, fair shrew, the lady's pearl!

(Tob.): Sweet Sir Andrew!

(Mar.): And stop to woo!

(Ant.): Approach, Sir Andrew! Accost, Andrew!

(Andr.): Dear Miss Accost...

(Mar.): Mary, Sir!

(Andr.): I want to marry you.

(Tob.): Misunderstood, my dearest sir, accost will mean, thou shouldst take her!

(Andr.): But not in your company, Toby! Miss Understood, let's shake thine hands; Mary!

(Mar.): Fare you well, gentlemen! I don't shake hands, you are too thin! (Exit Mar.)

(Andr.): I'll ride home, Toby, and I swear: surely your niece will not be there. I'll go

and I foreswear, the governour himself woos her.

(Tob.): She'll none of him and you've got your chance. What is your excellence in a galliard danse?

(Andr.): Don't pay in advance! I'll lead her to church in a galliard-dance.

(Tob.): Approach, Sir Andrew! Do you know that? Listen anew! Not to be a-bed after midnight is up be-times. Allright? Up after midnight is up be-times. Thou knowest that, dear knight?

(Andr.): Nay, I know not, but I know, to be up late is to be up late, as experience doth show, always late is late, even if thou hast no date, is late late.

(Tob.): A false conclusion. Nothing but illusion. To be up after midnight is early then. There's nothing I hate like an unfilled can. Mary, be fine! Fetch in the wine! Mary, wine!

(Andr.): There's still some more wine to fetch, and therefore let us sing a catch!

(Tob. & Andr.): The Twelfth Night is young and the tankard is drunk...

(Enter Mar.): Stop all that drunken caterwauling here! Or do you think that Wilbert brings you beer?

(Tob. & Andr.): O, Twelfth Night of december!

(Andr.): It is early january.

(Mar.): Please, peace! Be silent at once! Wilbert, he cometh.

(Enter Wilb.): Of manners and wit but two gabble like tinkers! Are you mad with all that noise, you all nightly drinkers?

(Tob.): Go off, Wilbert, snack you up! (Exit Wilb.). Mary, fetch in one more cup!

(Andr. & Tob.): Get off, Wilbert, snack you up! Mary, bring us one more cup!

(Mar.): Please, gentlemen, go to bed!

(Tob.): But it's early and not late. Tell us of Wilbert, little Mary! Tell us of this salty herring!

(Mar.): Wilbert is an affectionated ass, he always likes to play the boss. Yet my revanche has found a cause.

(Tob.): What wilt thou do for thine applause?

(Mar.): Lady Olivia were, i'll make believe him, fallen in love with him, Wilbert pim. And nouw to bed and dream on the event! Fare you well, you ol'e vent! (Exit Mar.)

(Andr.): To say it in french: a real good wench!

(Tob.): Well now it's „too late“ for bed, come on, have a drink right yet!

## ACT II inside Olivia's house

(Vio. disguised as Cesario with attendants at the entrance door to Oli., Wilb.)

(Wilb.): Stop, not in! First tell your name, you manakin!

(Vio.): Cesario of Lord Ursin's that is my name. You won't my lord in his servant blame! Thus, to your lady let me in, in the name of my lord, your lady's kin!

(Wilb.): Stop here and wait, it's already late!

(Vio.): God let you age immediately, mister, for your foolishness will get a sister!

(Wilb. finds Vio. behind a drought screen, at a sofa).

(Wilb.): Madame Olivia, there is a young man at the door, and he will not leave the floor, before he hasn't spoken to you. He's good looking and well attended, too.

(Oli.): Go to the door without delay, and cometh he from Ursin, so send him fast away! (Exit Wilb., enter Tob.). O, cousin, half a-drunk of gin, and the evening not late. Tell me, what's him at the gate!

(Tob., burbs): Gin-gin-gin-gin Gentleman. (Tob. lays down on the sofa, snoring. Re-enter Wilb.)

(Wilb.): Madame, from Ursin yond young fellow, stands at the door and will not go. Well favoured, speaking shrewishly, methink that mother's milk was short before his drink.

(Oli.): Call Mary in to coach, and than let him approach (offrush). (Exit Wilb., enter Mar.)

Throw over my face the veil of mine, afore listening to Lord Ursin's rhyme!

(Enter Vio.): Most radiant, exquisite and unmatchable beauty, as before I didn't see you, speak, are you the lady?

(Oli.): Yes, I am, if I didn't myself usurp, and please, excuse Sir Toby's burb!

(Tob.): Bu(rb).

(Vio.): My lord's commission is you to praise! And please, my lady, your veil do raise!

(Oli.): Come to the point, I'll forgive you the praise! Even, if I heard that you were saucy at my (gates) door.

(Tob.): Bu(rb)...

(Vio.): O, natural beauty of harmony, my master, Lord Ursin, would marry thee!

(*Oli.*): Yet does he really love me, that Ursin goffer? Send him to hell and now get off here!

(*Mar.*): Yet does he really love her, your master goffer? Go to hell, come on, get off her!

(*Tob.*): Bu(rb)...

(*Vio.*): Ye ol'e shrew, now fare thee well! You are so fair, well and cruel!

(*Oli.*): O, I fell in love with Cesario! (*Oli. to Wilb.*): Hurry and run after him, Wilberto! And tell him to come back tomorrow! (*Exit Wilb.*). He hath got my love and soul at source. Why I don't know, fate show thine force! O, if I didn't let him go or him owe! What is decreed must be and be this so!

### **ACT III** **within the garden**

(*Enter Wilb. taking a letter from the ground and speaking while reading; Mar., Tob. & Andr. behind hedges.*)

(*Wilb.*): O, me, fortunate lucky Wilbert me! I hear them church-bells ringing, thee! As I've been told by maid Mary, our lady she would marry me! I'll be her lover, Lord Wilbert as goffer.

(*Mar.*): And now be quiet, friends, and look!

(*Andr.*): We've got that herring on the hook!

(*Mar.*): Wilbert turned crazy and of love a-drunk!

(*Tob.*): Like a bottle of gin to a shrew, that crump!

(*Enter Oli.*): Wilt thou go to bed, drunken Wilbert, thee!

(*Wilb.*): Yes, my sweetheart, come with me!

(*Oli.*): Heavens, he is fallen mad, (he) wants to go with me to bed! This is not a drunkard's age! Put Wilbert shackled in a cage! [*Exit Oliv., Wilb. put into a birdy's cage (volière, „Narrenkäfig“ in rhinish carnival), and taken away by servants.*]

(*Mar.*): She really loves Cesario, that servant to Ursinio.

(*Andr.*): I'll challenge him. I'll beat that pim.

(*Tob.*): Bu(rb).

(*Re-enter Vio. & Oli. - Mar., Tob. & Andr. still behind the hedges.*)

(*Oli.*): O, Cesario! Don't be a heart of stone, I will not stay alone. O, Cesario! I want thee, not thy lord, o, owe me and thy court. What shall you ask of me, that I deny henceforth?

(*Vio.*): O, sweet lady, you! That Ursin's wife you be! My sweet lord, he, my master and my lord! (*Exit Oli.*)

(*Tob., behind hedges*): Bu(rb)...

(*Tob., enter from behind the hedges*): Stop and defend heart and rhyme of thine! Thy dangerous enemy looks thine!

(*Vio.*): So I go back to the house again, (and) even if there were no rain. (*Exit Vio., running.*)

(*Andr.*): A coward, him, I don't let pass! Come back and fight, you little ass! (*Enter Seb.*). Look, that's him back again! I knew, here outside is no rain!

(*Tob.*): Beat him, beat him, that naughty pim!

(*Andr.*): Well, now come on, Cesario!

(*Seb.*): What? I am Sebastiano!



(Tob.): Thou art Cesario, you pim of a coward!

(Seb.): I do not understand this speach unflowered!

(Andr. beating): Thus, here you are! There is for you!

(Seb., beating Andr. & Tob.)  
(Seb.): It sounds like war, here for you, too!

(Enter Oli.): Stop it, Toby! Out of my sight!  
(Exit Andr. & Tob., running, followed by Mar.). O, sweetest Cesario! Did not they hurt thine, not in fight? Please come to my house, I prethee, be my husband and be rules by me!

(Seb.): What relish is this and who runs the stream? Or, am I mad or else, is this a dream? If it were so, than do let me sleep still! If thou wilt rule me, yes, madame, I will! (Exit Oli.). This is the air, the bright and glorious sun. If it be no madness, so it is fun. What happens now and what will come, anon?

(Re-enter Oli. with priest).  
(Oli.): Come on, don't blame me for my haste! And swear thine truth before this priest! Sweetheart, there is no time to waste! (Ceremony). O, father, lead thine way at least!

(Seb.): And ever, ever, ever, I'll stay true! I'll be your husband, thine I woo!

(Oli.): And all heavens may so shine, that no-one notes this act of mine! (Exit Seb.).  
(Enter Urs., Attendants & Vio.).  
What would my lord, but what you never have, wherein I could you serve?

(Urs.): Thine will the lord.

(Oli.): Aside Ursino, thee, Cesario, youth? Why dost thou not keep it, your oath of truth?

(Vio.): What oath of truth, Madame, what oath?

(Oli.): Cesario, it is ashame to walk with that Ursin again!

(Vio.): Madame, Madame, I'm not your man!

(Oli.): That this lie must happen to me! Ursin, I've married him, not thee.

(Vio.): Madame, madame, I don't agree!

(Oli. to a servant): Bring the priest to confirm me! (Exit servant).

(Vio.): Neither I gave you promise nor oath!

(Oli.): Dissembler, we are married both!

(Urs.): Cesario your husband, real? You marble breasted tyrant, still! I'll sacrifice the lamb (that) I (do) love, spite ravens heart within a (tiny) dove.

(Re-enter servant with priest).  
(Oli.): The priest here will unfold, he married us so as I told.

(Urs.): O, thou dissembling cup, a church is really no pub. Go, I say, and take thine feet, where I henceforth thy never meet!

(Vio.): My lord, I do protest!

(Oli.): Lie in thine breast we hear. Cesario do never swear! Boy, you are so full of fear, and thou wilt of truth not hear!

(Enter Andr., his head broken).  
(Andr.): Hurry, a surgeon to me! A surgeon to Sir Toby! We thought that coward to throw, throw him by fight into the grass, yet that pim had beaten us.

(Vio.): It was not me, (I) never hurt you. It was you the sword who drew! You drew first, you ass, not me!

(Enter drunken Toby, lead by a clown).  
(Tob.): If a bloody coxcomb be a hurt,  
Cesario hurt us, be alert!

(Andr.): And if Toby were not (all) a-  
drunk, he'd neaver hurt us, bloody crumb!

(Urs.): Better a good foe, than an evil  
friend, William's opera will show the end!

(Tob. to clown): Get that doctor, you  
hunky-punk!

(Andr.): The doctor, too, is all a-drunk.

(Tob.): No, the doctor is dissembling,  
alway in bed with his darling.

(Oli. to servants): Please, get those  
drunkards bandaged, men!

(Enter Seb.): Sorry, I've hurt your  
kinsmen.

(Urs.): One face, one voice, one habit, o,  
wonder! Is that Cesario, here, or yonder?

(Seb, to Vio.): Me and you? As an apple  
cleft in two!

(Urs.): O, most wonderful, you two!

(Seb.): Do I stand here, or are those  
dreams? My sister drowned on sea, me  
seems. I am Sebastian, twin to Viola!

(Tob.): Bu(rb).

(Vio.): I am your sister viola. You are no(t)  
dream. You didn't drown. You are no  
ghost, as we wracked both.

(Seb.): You are my sister Viola. You are  
no(t) dream. You didn't drown. Olivia has  
become my wife.

(Urs.): A toast to the captain, who saved  
thy life! O, Viola, wilt thou be my wife? O,  
Viola, wilt thou marry me?

(Vio.): Yes, sir, it be, my lord, I will. And  
leave Olivia to my brother still!

(Andr.): December's beautiful TWELFTH  
NIGHT, all makes happy and everything  
bright. I'll lead my horse in a galliard-  
dance. Comes time, I hope for a better  
chance. And let this drunkard Toby merry  
marry Mary very merry!

(Mar.): O, my lord, yes, my lord, it be!

(Oli.): And Master Wilbert, him set free!  
(Servants bring in the birdy's cage and let  
Wilbert out. Dance on stage).

(Tob. and chorus): A great while ago the  
world had begun, with hey, ho, the wind  
and the rain. But that's all one, our play is  
done, and we'll strive to please you every  
day.

\*\*\*

**Formale mathematische Konsistenz** der hier vorliegenden  
12<sup>th</sup> night Kürzung, die tachistoskopischen Szenen 1 und 2 des  
1. Aktes wurden ganz eliminiert, die zu Shakespeare Zeiten  
der Unterhaltung der Dienerschaft dienten und bekanntlich für  
die später eintreffenden Herrschaften, deren Kutschschläge  
offen zu halten waren, bis zu deren Eintreffen ohnehin nicht  
bedeutsam (Null-Hypothese) waren. Die Kürzungen liessen  
sich deduktiv durch eine 1997/98 gerechnete KFA bestätigen  
die ersten zwei Anfangs-Szenen zeigten sich statistisch als  
nicht signifikant. Gekürzt wurde nach psychologischen  
komplex-analytischen Kriterien der Signifikanz von Szenen.  
Namen von Protagonisten wurden aus Reimzwecken  
geändert. „Malvolio“ (al. „Kappes“, „Wilberto“) wird nicht  
eingesperrt, sondern in einem Narrenkäfig von der Bühne  
gerollt und in der Schluss-Szene wieder auf die Bühne.

Formal mathematical **consistency** for act I...III about textual  
percentages ( $\Sigma$  RUN ~ 126) in this shortened version r tet ~  
.755 \*\*\* of about 10% of original shakespearean "12<sup>th</sup> night"  
length that shows a formal consistency of about r tet ~ .757\*\*\*.  
Acts I and III correlate both about high with act II, and all inter-  
correlations show high significance ( $\alpha < 0,001$ ) for total RUN ~  
126 (of shortened version), shortening by psychological criteria  
of complex-analytical significances.

Inter-correlations, r tet, for above shortened 12<sup>th</sup> night version:

	RUN%	35%	15%	50%
Act I,	35%	---	.92***	.62***
Act II	15%	.72***	---	.54***
Act III	50%	.80***	.93***	---

Intercorrelations for the Shakespeare version of 12<sup>th</sup> night

	RUN%	21%	21%	58%
Act I	21%	---	.87	.49
Act II	21%	.87	---	.49
Act III	58%	.91	.91	---

Shortened & Rhymed by Kurt-W. Laufs,

Beworked about Jan. 7<sup>th</sup>, 1999, ©

& corr. 2013-02-14, 2013-02-15, 2013-02-17, 2013-02-18,  
2013-05-14, 2013-05-21, update 2015-03-30, ©